

Avinu Malkeinu on Shabbat

The Freehof Institute of Progressive Halakhah

Twelve Minute Shiur #42

For a more detailed discussion see the [essay](#) on our website.

Kitzur Yalkut Yosef 582:25

אחר החזרה אומרים אבינו מלכנו וכו'. ואם חל ראש השנה בשבת, יש נוהגים לאומר, ומדלגים
הזכרת חטא ועון, וכן פשט המנהג ברוב בתי הכנסת של הספרדים. וכן בשבת שובה, וכל שכן ביום
הכפורים שחל בשבת, שהוא גם יום הדין. וכן ראוי לנהוג.

Following the recitation of the (Rosh Hashanah) t'filah (by the shaliah tzibur), Avinu Malkeinu is recited. If Rosh Hashanah falls on Shabbat, it is the custom of some communities to recite it, though they omit the lines that mention "sin" and "transgression." Thus is the widespread custom in most S'fardic synagogues. The same is true for Shabbat Shuvah, and all the more so when Yom Kippur falls on Shabbat, since on that day judgment is rendered. That is the proper practice.

B. Ta'anit 25b

תנו רבנן מעשה ברבי אליעזר שגזר שלש עשרה תעניות על הצבור ולא ירדו גשמים. באחרונה התחילו
הצבור לצאת. אמר להם: תקנתם קברים לעצמכם? געו כל העם בבכיה, וירדו גשמים.
שוב מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה. ירד רבי עקיבא
אחריו, ואמר: אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה. אבינו מלכנו למענך רחם עלינו, וירדו גשמים.
הווי מרגני רבנן. יצתה בת קול ואמרה: לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מדותיו, וזה אינו
מעביר על מדותיו.

A *baraita*: it happened that Rabbi Eliezer decreed thirteen fasts upon the community, but the rains did not come. At the end, when the people began leaving the synagogue, he said to them: "have you prepared graves for yourselves?" The people cried out in anguish, and the rain came.

On another occasion, Rabbi Eliezer went down before the ark [to act as *shaliah tzibur* on a public fast day] and recited the twenty-four *b'rakhot* [in the *t'filah* for fast days], but his prayer was not answered. Rabbi Akiva followed him and recited: "*Avinu Malkeinu*, we have no sovereign but You. *Avinu Malkeinu*, have mercy upon us for Your sake," and the rain came.

The rabbis began to gossip about Rabbi Eliezer. A *bat kol* issued forth: "It was not because the one (R. Akiva) was greater than the other (R. Eliezer), but because the former was humble and forbearing with the people while the other was not."

35 R. Nissim b. Reuven Gerondi (Ran; Spain, d. 1376), Commentary to Alfasi Ta'anit fol. 9a

36
37 ומנהגנו עכשיו שלא לאמרו בראש השנה שחל להיות בשבת אבל אומר אותו ביום הכפורים שחל להיות בשבת
38 ואפשר דטעמא... כיון שהוא שאלת צרכים בשבת לא התירו לאמרו אלא ביוה"כ (שחל להיות בשבת) שהוא
39 שעת גמר דין שאם לא עכשיו אימתי?
40

41 Our custom today is not to recite Avinu Malkeinu on Rosh Hashanah when that it falls on
42 Shabbat, but we do recite it on Yom Kippur when it falls on Shabbat. The reason, perhaps... is
43 that since this is a supplication for our needs, it is not permissible to say it on Shabbat. But on
44 Yom Kippur that falls on Shabbat, since it is the moment when judgment is passed upon us, if
45 not now, when?
46

47
48 R. Yitzhak b. Sheshet, (Rivash, Spain-North Africa, d. 1408), Resp. Rivash, no. 512

49
50 ובענין זה רבו המנהגות. כי פה סרקסטה נהגו לאמרו בשבת שובה ובשבת של ר"ה ויום הכפורים. ובברצלונה
51 לא נהגו לאמרו בהם כלל מפני שהוא שאלת צרכים. וכן המנהג באשכנז. ובגירונד"א נהגו ג"כ שלא לאמרו בהם
52 מן הטעם הזה זולתי ביום הכפורים שחל להיות בשבת, מפני שהוא גמר דין. ואם לא עכשיו אימתי?...
53 ומכל מקום המנהג הטוב והישר בעיני הוא מנהג ברצלונה. שלא לאמרו כלל בשום שבת אף ביום הכפורים.
54 שכיון שאין זה מנוסח התפלה עצמה והוא נוסח שאלת צרכים לעצמו, אין לאמרו בשבת
55

56 There are many differing customs on this matter. Here in Saragosa the *minhag* is to recite [*Avinu*
57 *Malkeinu*] on Shabbat Shuvah as well as on Rosh Hashanah and Yom Kippur when those days
58 fall on Shabbat. In Barcelona it is not recited on any of those days because it is a supplication for
59 our needs. The same is true in Ashkenaz. In Gerona it is also the custom not to recite it for this
60 reason, with the exception of Yom Kippur that falls on Shabbat, for that day is the moment that
61 justice is passed upon us, and if not now, when?...

62 At any rate, I think the best practice is that of Barcelona, namely that we should not recite *Avinu*
63 *Malkeinu* at all on Shabbat, even on Yom Kippur. Since it is not part of the fixed text of the
64 *t'filah* and since it is in itself a supplicatory prayer, one should not say it on Shabbat.
65

66 B. B'rakhot 34a

67
68
69 אמר רב יהודה: לעולם אל ישאל אדם צרכיו לא בשלש ראשונות, ולא בשלש אחרונות, אלא
70 באמצעיות. דאמר רבי חנינא: ראשונות - דומה לעבד שמסדר שבח לפני רבו, אמצעיות - דומה לעבד
71 שמבקש פרס מרבו, אחרונות - דומה לעבד שקבל פרס מרבו ונפטר והולך לו.
72

73 Rav Yehudah said: one should never petition for one's needs in either the first three or
74 the final three *b'rakhot* of the *t'filah* but rather in the middle *b'rakhot*. As Rabbi Hanina
75 said: the first three benedictions are comparable to a servant reciting the praise of his
76 master. The middle benedictions resemble a servant asking favor from his master. The
77 final benedictions are like a servant who has received favor and takes his leave.

78 Tosafot B'rakhot 34a, s.v. al yishal

79

80 פי' ר"ח ורבינו האי דוקא ליחיד אבל צרכי צבור שואלין ולכך אנו אומרים זכרנו וקרובץ ויעלה ויבא
81 בהם ותדע דדוקא יחיד קאמר שהרי עיקר ברכות אחרונות צרכי צבור הם

82

83 Rabbeinu Hananel and Rav Hai Gaon explain that this rule speaks only to individual prayer;
84 however, we are permitted to pray for the needs of the community. For this reason, we insert
85 *zokhreinu* and *piyyutim* and *ya`aleh v'yavo* into those *b'rakhot*. The proof that this rule applies
86 only to individual supplications is that the subject matter of the final benedictions is supplication
87 for the needs of the community.